

KRAIST ONYE NÁÁNÍ YA BỤ NTỌALA AHỤ

I Ndi Kọrint 1:10-17; 3:1-23.

IHEÒMÙMÙ 390

Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN’ISI: “Ọ digh onye ọ bula puru itọ ntọ-ala ọzọ ma-ọbugh Nke atọworo, Nke bu Jisọs Kraist” (I Ndi Kọlọsi 3:11).

I Ụmụ ọhụụ nime Kraist

- 1 Onyeozị ahụ kpọrọ ụfọdụ Ndị nke Kraist nọ na Kọrint ụmụ ọhụụ nime Kraist, I Ndi Kọrint 3:1, 2; Ndi Efesọs 4:14.
2. Esemokwu, ọchịchọ nke anụarụ, na nkewa ka amaraikpé ná ndụ nke ndị ahụ gaabụ Ndị nke Kraist, I Ndi Kọrint 1:10-17; 3:3, 4.

II Ọlụ Nke Onyeozị

1. Ikwụkpụrụ na ikwọsammiri bụ ọlụ nke onyeozị, ma ọ bụ Chineke naeme ka ọ náabauba, I Ndi Kọrint 3:5-7; Abù Qma 126:5, 6
2. Ezi ndịozị nke Chineke naemekọ ihe niile n’otùobi, I Ndi Kọrint 3:8, 9; Ndi Rom 12:5.

III Ụlọ Nke Chineke Naewu

1. Onye nke Kraist naewu n’elu Kraist, nke bụ ntọala nke Ozioma ahụ, I Ndi Kọrint 3:10, 11; Aisaia 28:16; 2Timoti 2:19.
2. Ụfọdụ naeji iheọlụ dīmma náewu; ma ndịozọ naenwe afọojuju n’ihi iheọlụ náadighị mma náewu, I Ndi Kọrint 3:12; Nkpughe 3:18.
3. Ọkụ ganwa kwa ọlụ mmadụ niile n’otù n’otù, I Ndi Kọrint 3:13-15; Ndi Hibru 12:27.

IV Ụlọnsọ niile nke Chineke

- 1 Ndị agbapụtaworo naabụ ụlọnsọ nke Chineke, ụlọnsọ nke Chineke ahụ kwa aghaghị ịbụ ihe anaemerughịemerụ, I Ndi Kọrint 3:16, 17; 2 Ndi Kọrint 6:16-18.
- 2 “Amamihe nke uwa” enweghị ọnọdụ ọ bula nime ụlọnsọ nke Chineke, I Ndi Kọrint 3:18-20; James 3:14-18.
- 3 Ndị niile agbapụtara bụ nke Kraist, Kraist bụ kwa nke Chineke, I Ndi Kọrint 3:21-23; Ndi Rom 14:8.

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Onyeozị ahụ ejiwo ịnụọkụn’obi lusia ọlụ ike ogologo oge nime obodo nke Kọrint. Onyenweanyị OnweYa agwawo Pọl nime ọhụ na ọtụtụ mmadụ dī n’obodo ahụ, bụ ndị agaeritara Ozioma n’urù. Ezutere nguzogide dī ukwu, nke ka nke, site n’ebe ndị Juu nọ, bụ ndị náagbasimgba ike idebe ụzọ na omen’ala nke onweha, ma Okwu Chineke meriri, otú ọ dī ewee mụbata ọtụtụ mkpụrụobi nime Alaeze Eluigwe.

N’oge náadighị anya mgbe Pọl rapusirị nzukọ Kraist nke dī na Kọrint ozi malitere ịbjara ya na ihe niile adighị aga nkeoma nime nzukọ ahụ. Otù nime isi ihe dī icheiche nke wetara nsogbu ahụ bụ na enwere ndị ụfọdụ n’etiti ha bụ ndị kewara n’otù dī icheiche, otù ọ bula wee náarọrọ otù onye nime ndịisi nke nzukọ Kraist dīka onyeisi ha. Pọl Onyeozị kwuruokwu megide ọnọdụ dī otú a, site n’ikwu sị, “Èkèwo Kraist èkè?” Jisọs kwukwara okwu banyere nkewa: “Ala-eze ọ bula nke kewara megide onwe-ya, anēme ya ka ọ tọgbọrọ n’efu; obodo ma-ọbụ èzị-na-ulọ ọ bula nke kewa-kwa-ra megide onwe-ya agagh-eguzo” (Matiu 12:25). Ezi ịhụn’anya nke Chineke na egbochi ndọrọndọrọ, nkewa, na ngosiputa nke ọchịchọ nke anụarụ nime obi na ndụ nke ndị ahụ bụ ezi Ndị nke Kraist.

Mpako bụ Iheárù

Ihe wetara ọnọdụ nke ndọrọndọrọ a nime nzukọ nke dī na Kọrint sitere ná mpako na ọchịchọ nke anụarụ nke dī nime obi ụfọdụ. “Nání na nganga ka ilu-ògù nāpụta” (Ilu 13:10). Baịbùl ekwubiwo na mpako

enweghị ọnọdụ ọ bụla nime obi nke ndị náefè Chineke: “Ihe isii di nke JEHOVA kporo asi, E, ihe asa di nke bú ihe-árù nke nkpuru-obi Ya: ...” (Ilu 6:16, 17). “Ihe nile nke di n’uwa, bú agu ihe ojo nke anu-aru, na agu ihe ojo nke anya, na oké-okwu nke ibi-obi, esitegh ná Nna-ayi, kama o sitere n’uwa” (I Jón 2:16).

Ọchịchọ nke anụarụ malitere nime Ogige Iden. Njọ nke ekereụwa batara nime obi mmadụ mgbe nna anyị ochie ha nupụrụisi n’iwu nke Chineke. Ha siri n’okpuru ike na ọchịchị nke Chineke pụta wee banye n’okpuru ọchịchị nke Ekwensu. Site n’inupurụ Chineke isi na irubere Ekwensu isi ha wee ghọọ ndị yikwasiri oyiyi nke mmehie. Ha tufuru ụdị nke ịdịnsọ, wee si n’ime eziihe baa n’ọnọdụ nke anụarụ.

Mkpà nke Odudonsọ Dị

N’oge náadighianya, mkporoogwu nke mmehie ahụ náarugide mmadụ ọ bụla ime ụdị mmehie dị icheiche. Mgbe ọ bụla mmadụ chéghariri site ná mmehie ya niile, wee chigharikwute Chineke anaagbaghara ya mmehie ndị ahụ niile. Ma mkporoogwu nke mmehie ahụ bú nke amurụ ya nime ya ka náadigide n’obi onye ahụ, nke o ketara site n’aka nnenanna ya ochie. Chineke emewo ụzọ, site n’inye Ọkpara Ya, ka ewee doo onye nke azọputara nsọ site n’ọlụ amara nke abụọ ahụ nke anaalụ nime obi ahụ otù mgbe, ma ropụ kwa mkporoogwu nke mmehie ahụ. N’ihi nke a, ọ dị mkpà ịchọ odudonsọ.

“Onye ọ bụla nke amuworo site na Chineke adigheme mmehie” (I Jón 3:9), ma otú ọ dị, ọtụtụ ihemgbochi na ihe dị icheiche nke náakpali agụụ iheojọọ náadi nime obi nke náeweta nsogbu na ahụhụ nke imemmuo. Onye ahụ nke azọputaworo gaenwe ọtụtụ mgbe mmetuta nke ịgbakwuru Chineke n’ekpere -- ọ bughị n’ihi na o mere mmehie, kama ọ dị ọchịchọ nke náadi n’obi ahụ inwaputa iheomimi nke dị nime Chineke -- ịbụ onye edoro nsọ ma chọta kwa nime Chineke izuike ahụ zuruokè nke mkpuruobi. Ọ bụrụ na eburughị ihe -- mgbochi niile ndia na ihe ahụ dị icheiche nke náakpali agụụ iheojọọ nke dị n’obi onye ahụ azọputara jekwuru Chineke n’ekpere ma chọọ kwa ụzọ nke nnaputa, iheegwu dị ukwu dị nke na ha gaetolite kwa wee malite ọzọ ịchị onye ahụ. Nke dị ka ọ bụ ọnọdụ nke ndị ahụ emere ka ha chégharia ma bụrụ kwa ndị otù Kraist na Kọrint nọ nime ya. Ha agaghị n’iru ka ha wee zueokè, kama ha daghachiriazụ nime mmehie.

Náenweghị Ntupọ

Nime akwukwọzi nke edegaara ndị Efesọs, Onyeozị ahụ siri: “Ndi bu di, hunu nwunye-unu n’anya, dika Kraist-ayi hu-kwa-ra nzuko-Ya n’anya, rara kwa Onwe-Ya nye n’ihi ya; ka o we do ya nsọ, mgbe Ọ mesiri ka ọ di ọcha site n’osisa miri n’okwu Chineke, ka Ya onwe-Ya we che nzuko ahu n’iru Onwe-ya dika ihe di ebube, nēnwegh ntupọ ma-ọbu iru-ndoli ma-ọbu ihe ọ bula n’ihe di otú a; kama ka o we di nsọ buru kwa ihe anāpugh ita uta” (Ndi Efesọs 5:25-27). N’irutuaka ná mmehie ahụ nke dị nime ndụ nke dị nime ndụ nke ụfọdụ ná ndị Kọrint ndia, Mmụọ Nsọ, site n’aka Pọl, naachọ iwerute ndia n’idjelu nke amara nke Ndi Kraist. Nzube ahụ siriike nke echere n’iru ha bụ ka nzuko ha bụrụ kwa nke náenweghị ntupọ maọbụ irundoli.

Idi nsọ na Idi n’otù

Dika emeworo ka ọ pụta ihè, ọnọdụ nke nnwaputa a adighi esite ná mgbalị nke onye ọ bụla ime onwe ya ka ọ dị nsọ mọbụ iduzi échichè ya n’ụzọ di elu. Anaaluputa idjinsọ n’obi site n’Ọbara nke Mkpuchi mmehie ahụ. Baijbul mekwara ka ọ pụta ihè na odudonsọ adirighi onye mmehie. Odudonsọ nke ndi naesouzo Ya, ndi mesiri wee buri ntqala maobu mmalite nke Nzuko Kraist, O kpere si: “Mu onwem nekpe ekpere banyere ha: ọ bugh uwa ka M’nekpe ekpere banyere ya, kama anamekpe ekpere banyere ndi I nyeworom; n’ihi na ha bu nke Gi. ... Ha esitegh n’uwa, dika Mu onwem nesitegh n’uwa. Were eziokwu do ha nsọ: okwu-Gi bu ezi-okwu. ... Ka ha nile we buru out; dika Gi onwe-gi di nimem, dika Mu onwe di kwa nime Gi, Nna, ka ha onwe-ha we di kwa nime Ayi: ka uwa we kwere na Gi onwe-gi zitere” (Jón 17:9, 16, 17, 21).

Chineke zara ekpere a nke Jisọs kpere, dika Ọ zakwara ekpere ọ bụla nke Jisọs kpere, site na mgbe ahụ gaa n’iru, anughị kwa ihe banyere esemokwu n’etiti ndi naesouzo Jisọs. Ha enwewori esemokwu n’etiti ha otù mgbe banyere onye mbu gaanodu n’akuku Jisọs nime Alaeze Ya, ma mgbe edoro ha nsọ, anughị kwa ihe banyere nsogbu ahụ ozọ. N’akuku nke ozọ, anyi guru na mgbe ndi naesouzo Jisọs gbakotara nime Uloelu ahụ n’ubochi Pentikost, mgbe Chineke jikeere iwukwasị ha Mmụọ Nsọ iji nye ha ọwuwummiri nke Mmụọ Nsọ, ha gosiputara ihengosi zuruokè na edowo ha nsọ, n’ihi na “ha nile we noko n’otù ebe (n’otù obi)” (Olu Ndi-ozì 2:1). Odudonsọ naaluputa n’idjint’otù. Ndi edoro nsọ na ibeha naadi n’otù, ha na Okwu Chineke naadi n’otù, ha na Atonimeotu naadi kwa n’otù.

Náani Ndioru.

“Otú a unu onwe-unu kwa, mgbe ọ bula unu gemesi ihe nile akaworo akà nye unu, sinu, Ayi bu orù ndi nabagh n’ihe: ayi emewo ihe ayi ji ugwo ime” (Luk 17:10). Pọl ahughị ihe gaebute esemokwu maobu ikpa icheiche nime nzuko ahụ di na Kọrint n’ebe ndjisi ha nọ. “Ya mere onye naku abugh ihe ọ bula, onye

nākwōsa miri abugh kwa ihe o bula; kama Chineke, Onye nēme ka o nāba uba, bu ihe nile.” Ndịisi nke Nzuko Kraist nwere idin’otu na otuobi n’etiti onwe ha; o bu ginị mere nzuko ahụ ji achọ iweta nkewa maobu ikpaókè n’etiti ha?

N’ezie, ndiozi na ndindú nwere olu dijiri ha ilu. Onyinye na okpukpo nke onyeozu o bula puru inwe ihe ntakiri di iche, ma dika onyeozu ahụ naeji obi ya niile náaluolu, Onyenweanyi naahụ na mgbalị ya agbughi n’efu. Otú nime ndiozi anyi nke ubochi taa gosiputara eziokwu a: Mmiri nke Ndu ahụ bu ihe di mkpa nye mkpuruobi; o dighi ihe di iche di n’ebe arja nke esitere wuputa ya no, ma eji olocha mee ya maobu na o bu ebèlè (maobu ogiliugba).

Ndjozi ahụ abughi ntala nke okwukwe nke Ndikraist, o bu ezie na ha bu ngwaolu nke Chineke roputara iji kpugheere uwa Ozioma ahụ. Obuna Ndjozi nke mgbe ochie ahụ abughi ihe o bula n’onweha, n’ihi na ha apughi ime ihe o bula ka o gaa nkeoma ma o buru na Chineke anonyereghi ha, wee mee ka olu ha naabauba. Chineke naeji otutu mgwaolu náaluolu, náetinye ha n’onudu ahụ nke ha kwesiri ino. Pol mere nkeoma n’olu nke iku Ozioma ahụ dika mkpuru; Apolos sonyekwara dika ngwaolu nke eji akwosa mmiri; ma Chineke mere ka o naabauba. Ogan’iru nke ijiozi ahụ aghaghi isite na ngozi nke Chineke. Ndjozi ahụ nke naenwe ogan’iru ha, wee náachosi kwa ike ka Chineke nara otuto n’ihe niile o bula nke emere ka o gaa nkeoma.

Onyeisi Okà Ahụ

Onyeozu ahụ rapuru ihe banyere onye ahụ nke náagha mkpuru wee welite okwu banyere Jisos Kraist dika Onye náání Ya bu Ntala ahụ nke aga náewukwasị n’elu ya, na Ndikraist n’otu n’otu dika ndi náewu n’elu ntala ahụ. N’elu Ntala a ka ndjozi nke Kraist niile kwesiri ntukwasioi náewukwasị. N’elu Oké Nkume a ka Ndikraist niile naenweta olileanya niile ha. Ozizi nke Onye nzoputa anyi na ariri Ya n’ihi anyi bu isi ozizi nke Okpukpe nke Ndikraist, nke okwukwe anyi guzoro n’elu ya, buru kwa ntala nke Ozioma ahụ n’ozuzùkè ya. Onyeozu ahụ kwara onweya dika “onye-isi-okà nke mara ihe” bu onye tooro ntala nke a nime obi nke Ndikraist niile no na Korint -- o bughi n’udi na o bu ya bu onye maliteworo ntala ahụ, kama o bu náání na o kwusawori Jisos Kraist n’obodo ahụ, Onye náání Ya bu uzọ nke nzoputa nye mmadu. Ugwu a, oburuwo olu dijiri ndi ahụ imara otu ha si ewu n’elu ntala a. Ha amalitewori iwu nkeoma, kama egwu turu Onyeozu ahụ na ha ejiwo iheolu nke náekwesighi wue ufodu nime ulu ndi ahụ.

Oge Mwaputa

Ufodu wukwasiri n’elu ezi ntala ahụ “ola-edo, ola-ocha, nkume di oké onu.” N’ikwu ya n’uzo ozo, ndjozi na Ndikraist nke ogbakọ a naaluolu nke Chineke niile site n’obi ha dum, mkpuruobi ha dum, uche ha dum na site kwa n’ike ha dum dika ha naaluru Onyenweanyi. O bughi náání na ha “nēnye otu uzọ n’uzo iri nke nkpa-akwukwo nēsi isi utọ na anise na cummin” dika ndiFarisi naeme, kama ha naedebe kwa ihe ka arọ n’iwu, bu ikpe, na ebere, na okwukwe (Matiu 23:23). Ha adighi ewezuga aka ha inye umugbenye ihe ha nwere, dika nwaokoro ogaranya ahụ (Matiu 19:21). Ego ntà ikpeazu nke ha nwere ka ha naenye kwa Onyenweanyi n’afodufod (Mak 12:44). O bu ihe di ebube na mmadu puru iji ihe nke uwa a na akụ nke uwa a luolu nye Onyenweanyi na Ozioma ahụ, náewu náání n’elu ezi ntala ahụ, Chineke gaakwughachi ha site n’ideba aha ha nime akwukwo nke aku ebighiebi Ya, náenye kwa onye okà ahụ kwesirintukwasioi ugwoolu nke náadi ebighiebi.

“O buru na agerechapu olu onye o bula n’oku, o geyi iyi: ma agazoputa ya onwe-ya; ma o bu dika onye azoputara n’oku.” Amaokwu nke Akwukwonsọ a di ka o naegosị na o bughi mmadu niile nwere otu udi inokwu n’obi ahụ di ukwu banyere Ozioma. Ndi ahụ no n’ogbakọ a naewu kwa n’elu ntala ahụ, kama iheolu ha bu “osisi, ahija, okporo-okà.” Azoputara ha, ma ha adighi agbalisike ihu na azoputara ndiozo. Aku ha di ukwu n’ihe nke uwa karja n’ihe nke Eluigwe. Obi ha puru ijuputa n’ezi echiche na ochicho banyere ihe nke eluigwe, ma ha adighi etinye echiche na mkpebi ndia n’olu mgbe dum, maobu mee ka ha puta ihè n’uzo kwesirikwesị.

Oku nke Chineke gaanwa kwa olu nke mmadu niile n’otu n’otu. O dighi ihe o bula nke akporo aha di ka oku nke “purgatory” n’ebe a dika ufodu mmadu naekwu. Okwu ahụ n’uzo di mfe naegosị uzo agaesi anwaputa ma mee kwa ka o puta ihè bu udi olu nke onye o bula.

Ule ikpeazu nke agaele Onye nke Kraist agaghi ahụ iji choputa ka ihe o mutara ra, kama otu o si luolu n’ikwesintukwasioi, na udi obi o ji lu o ya ka agaeji nyeghachi ya ugwoolu nke náadi ebighiebi. Oku nke Chineke naekpughe ma naanwaputa kwa. Olaedo, olocha, na nkume di okonu agaghi ebibi n’uzo o bula, kama ha ga naenwu ocha karja site n’idi oku nke ire oku ahụ. N’uzo ozo, osisi, ahija, na okporooka gaerechapu n’ire oku ahụ, nyuo kwa, wee ghoo ntu. Olu nke ufodu mmadu gaebibi wee laa n’iyi, ma nke

ndịọzọ gaeguzo. Ka mmadụ niile geentị n'Okwu nke Chineke, ma lụọ kwa ọlụ ka omume ha wee kwesị inata mkwughachị nke ụgwọọlụ!

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

- 1 Gịnị bụ ụdị esemokwu nke dị nime nzukọ dị na Kọrint?
- 2 Gịnị mere esemokwu ji bụrụ ihe naezighịezi?
- 3 Gịnị bụ ọgwụgwọ nke Chineke nye esemokwu na ọchịchọ nke anụaarụ?
- 4 N'uzọ dị aña ka Pọl ji kpọọ onweya “onye-isi-òkà nke mara ihe”?
- 5 Gịnị bụ ntọala ahụ nke ewukwasiri Nzukọ nke Ndi Kraist n'elu ya?
- 6 Òlee ndị bụ ndị áewu Nzukọ nke Ndi Kraist?
- 7 Gịnị bụ ụfọdụ nime ihe ndị ahụ nke eji ewu ụlọ?
- 8 Òlee ụzọ nke agaesi nwaputa ọlụ nke mmadụ ọ bụla?
- 9 Òlee otú ọ gaesi doo anyị anya n'otù n'otù na anyị gaenweta ụgwọọlụ nke náadi ebighiebi?